

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедри іспанської та французької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу
(назва навчальної дисципліни)

напря́м підготовки	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
статус дисципліни	дисципліна професійної підготовки

Форма навчання денна, вечірня, заочна
Навчальний рік 2020 – 2021
Семестр I, II
Кількість кредитів ЄКТС 6
Мова навчання українська
Форма підсумкового контролю залік / іспит

Розробники:

Васько Роман Володимирович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської і фіно-угорської філології імені професора Г. Г. Почепцова, ректор КНЛУ.

Корольова Алла Валер'янівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської і фіно-угорської філології імені професора Г. Г. Почепцова, проректор з наукової роботи КНЛУ.

Савчук Руслана Іванівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іспанської та французької філології КНЛУ.

Рецензенти:

Станіслав Ольга Вадимівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри романських мов та інтерлінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Філоненко Наталія Георгіївна, доктор філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри романської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ.

Схвалено на засіданні кафедри іспанської та французької філології КНЛУ, протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувачка кафедри

(підпис)

Савчук Р. І.

(ПІБ)

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 3 від «14» вересня 2020 р.

Голова вченої ради

(підпис)

Васько Р. В.

(ПІБ)

1. Мета вивчення дисципліни:

підготувати висококваліфікованого й конкурентноспроможного фахівця зі ступенем доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія шляхом *формування системного наукового бачення* світоглядних проблем сучасної гуманітаристики, що дозволить *поглибити, систематизувати* наявні і *створити* нові цілісні знання про генезу, становлення та еволюційні трансформації структуралізму як форми гуманітарного пізнання й осмислення навколишньої дійсності у термінах філософії, антропології, фольклористики, лінгвістики, літературознавства; про сучасний стан, актуальні проблеми та новітні наукові парадигми і методології філологічних досліджень, які мають у своїй основі ідеї й концепції структуралізму; *підвищити* науково-дослідницьку компетентність й академічну культуру здобувачів ступеня доктора філософії; *спонукати* до пошуку нових ефективних шляхів розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; *сприяти* усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду; *формувати здатність* планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, стратегії власного дослідницького самовдосконалення, необхідні для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

___6___ кредити ЄКТС; ___180___ год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	40 год.	14 год.
семінарські заняття	20 год.	6 год.
практичні заняття	–	–
консультації	–	–
самостійна робота	120 год.	160 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Знати: засадничі категорії і понятійну базу культурно-філософського знання, основні категорії лінгвістики та семіотики, загальні принципи і методи сучасних методологій гуманітарного пізнання, провідні лінгвістичні і семіотичні концепції й ідеї.

Вміти: використовувати в професійній діяльності знання про антологію структуралізму від його позиціонування як загальнонаукового підходу, філософського напрямку до усвідомлення його методологічних настанов для пізнання науки та культури.

Для успішного засвоєння дисципліни професійної підготовки аспіранти повинні володіти знаннями в галузі філософії, культурології, антропології, психології, лінгвістики. Знання та навички, отримані в результаті вивчення таких дисциплін, створюють необхідні передумови для засвоєння освітнього компоненту «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» належить до переліку дисциплін професійної підготовки фахівця зі ступенем доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів про історію структуралістського руху та засадничі принципи структуралістської методології у соціальних і гуманітарних науках; онтологічне розуміння та епістемологічний сенс категорії «структура», семіологічний підхід до вивчення соціальних і культурних явищ. Курс сприяє усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та

розширення загального культурного світогляду. У межах цієї дисципліни професійної підготовки аспіранти опановують вміння організовувати, планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності, а також здатність застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи професійної етики, нести відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової-дослідної та педагогічної діяльності.

Дисципліна професійної підготовки «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» складається з трьох змістових модулів. *Перший модуль* «Генеza структуралізму: витоки та засадничі принципи структуралістської теорії і методології» покликаний забезпечити формування у здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем системні уявлення про виникнення і розвиток структуралізму, роль історико-культурного контексту у становленні структуралізму, напрями, теорії і методології структуралістської парадигми, понятійний апарат і спеціальну термінологію структуралізму та його теоретико-методологічні основи, а також його розмах і вплив на соціально-гуманітарні дослідження.

У другому модулі «Структуралістські підходи у соціальних і гуманітарних науках. Структуралізм у філології» розглядаються засадничі положення загальної теорії структуралізму і постструктуралізму, основні підходи до витлумачення структуралізму як філософського напрямку, його ролі в розвитку гуманітарних наук загалом і філологічних зокрема, позиціонування теоретичних і методологічних настанов структуралізму для пізнання науки і культури; узагальнюється і систематизується досвід представників Празької школи функціональної лінгвістики (М. Трубецької, Р.Якобсон), глосематики Л. Єльмслева, американської школи структурної лінгвістики (Ф. Боас, Е. Сепір, Л. Блумфілд), підхід К. Леві-Строса у дослідженні міфів через уподібнення будови культури будові мови (структурна антропологія), трансформаційний розвиток ідей Ф. де Соссюра про «мову» і «мовлення» та термінопонять «система» і «структура» в аналітиці мови (за Е. Бенвеністом) французькими структуралістами Р. Бартом, Цв. Тодоровим, Ж. Женеттом, К. Бремоном, А.-Ж. Греймасом; окреслюється проблематика наративу і наративності в літературній критиці, культурознавчих і семіотичних студіях (Ю. Лотман, Ю. Крістева, Ж. Бодріяр).

У третьому модулі «Семіотика і теорія культурних трансферів» розкривається статус і позиція формальних і структурних методів у гуманітарних науках ХХІ ст.; даються уявлення про єдність принципу «структури» як основи семіотичних досліджень, роль «знака» і «знаковості» у системі культури в тріаді знак – структура – (кон)текст; узагальнюється досвід нових практик прочитання текстів різних жанрів і форм як основного об'єкту дослідження семаналізу, явищ культури – у термінах трансляції «несвідомої» структури; розкриваються семіотичні моделі перекладу в процесі переходу від численних систем прообразів до мовного знака.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою* «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури,

перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до оволодіння системним науковим світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей.

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема і в міждисциплінарних галузях.

ЗК 8. *Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.*

ЗК 9. *Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.*

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

ФК 5. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

ФК 9. *Здатність формулювати наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.*

ФК 10. *Здатність визначати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сферах мовознавства, літературознавства та перекладознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових розвідок, міжнародних стандартах і рекомендаціях. Удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень і застосування методів статистичної та кількісної обробки одержаних результатів.*

ФК 11. *Здатність виявляти спільні та відмінні тенденції в розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.*

ФК 12. *Здатність використовувати системні знання мови в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, семіотичному аспектах для аналізу та синтезу ідей, задіювати системні знання сучасних мовознавчих, літературознавчих і перекладознавчих студій у власній дослідницько-інноваційній діяльності.*

5. Здатність визначати основні концептуально значущі термінопоняття, провідні лінгвістичні і семіотичні концепції і теорії та використовувати їх при аналізі різножанрових дискурсів	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
6. Здатність самостійно та критично мислити через набуття вмінь аналізувати релевантні явища на тлі сучасних лінгвістичних / літературознавчих / перекладознавчих концепцій, а також вміння визначати основні мовні феномени, дотичні до ідей структуралізму	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
7. Здатність обирати і застосовувати оптимальні технології наукової комунікації (в усній і письмовій формах), побудовані на правилах професійної етики та академічної доброчесності науковця та освітянина, що дозволяють здійснювати розв'язання типових задач в різних галузях професійної практики	+		+	+								+		
8. Здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності	+		+	+			+		+		+	+	+	
9. Здатність налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами у власній науково-дослідній і педагогічній діяльності, побудовані на правилах і принципах академічної доброчесності науковця та освітянина, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах	+		+	+					+			+		
10. Здатність застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи професійної етики, нести відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової-дослідної та педагогічної діяльності	+		+	+		+					+		+	

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 14. Формулювати наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.

ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.

ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

**Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни
(освітнього компонента) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»
програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою**

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання							
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16
1. Демонструвати знання основних положень, концепцій і базової термінології структуралізму, аналізувати та порівнювати різні напрями і школи структуралізму	+	+	+					
2. Знати і адекватно вживати метамовний інструментарій теорій і методологій структуралізму щодо проблем співвідношення мови / мовлення / мислення, структури та формування мовних значень, тексту та твору	+			+		+	+	
3. Володіти структуралістською термінологією, знати основні закономірності розвитку структуралізму і постструктуралізму в діахронічному аспекті, враховувати специфічні характеристики культурно-історичних епох						+		+
4. Проводити аналітичні дослідження (резюмувати, синтезувати), систематизувати, виявляти закономірності та зв'язки між сучасними процесами розвитку гуманітарних наук і школами структуралізму; постійно підвищувати рівень термінологічних знань у відповідних галузях				+	+		+	+
5. Демонструвати системне знання основних концептуально значущих термінопонять структуралістської парадигми, провідні концепції розвитку, становлення і трансформації структуралізму	+	+				+	+	
6. Володіти досвідом творчості, пошукової діяльності, усвідомлення подібностей та розбіжностей лінгво-, філософських і соціокультурних явищ, які корелюють із методологією структуралістського пізнання					+	+		
7. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності			+			+	+	
8. Демонструвати високу ступінь самостійності, авторитетність, інноваційність у професійній та науковій діяльності			+		+		+	
9. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами у педагогічній діяльності, побудовані на правилах і принципах академічної доброчесності науковця та освітянина, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах			+				+	
10. Застосовувати у фаховій діяльності норми і принципи професійної етики, нести відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення наукової та педагогічної діяльності, керуватися загальнолюдськими цінностями						+	+	

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»

Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу		
Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.</p> <p>ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.</p> <p>ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.</p> <p>ПРН 13. <i>Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.</i></p> <p>ПРН 14. <i>Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство,</i></p>	<p><i>Методи організації та здійснення навчальної діяльності: словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда) та практичні; репродуктивні та проблемно-пошукові; самостійної роботи.</i></p> <p><i>Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід аспіранта.</i></p> <p><i>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка.</i></p> <p><i>Логічні методи навчання: абстрагування, аналізу і синтезу, індуктивний, дедуктивний.</i></p> <p><i>Дослідницький метод.</i></p>	<p><i>Вхідний контроль</i> (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p><i>Поточний контроль</i> (оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта; проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи; передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях).</p> <p><i>Модульний контроль</i> (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Підсумковий (семестровий) контроль</i> (проводиться у формі заліку/іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни).</p>

<p><i>перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.</i></p> <p><i>ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.</i></p> <p><i>ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.</i></p>		
---	--	--

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою іспанської та французької філології на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

Таблиця 4

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта			Самостійна навчальна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
	Тема 1-2 (Тематичний модуль1)	Тема 3-9 (Тематичний модуль 2)	Тема 10-12 (Тематичний модуль 3)	Індивідуальна презентація з обраної проблематики	
Максимальна кількість балів	10	15	15	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» передую написання аспірантами модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу»
(перший семестр)**

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними *критеріями*. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль у першому семестрі проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на першому етапі вивчення дисципліни.

Таблиця 5

**Підсумковий (семестровий) контроль результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Історія структуралізму: від антропології
до мистецтва перекладу»**

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедуру та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра іспанської та французької філології і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль у першому семестрі з навчальної дисципліни «Історія структуралізму: від антропології до мистецтва перекладу» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (абревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

Підсумковий (семестровий) контроль у другому семестрі проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – <i>іспит</i>	Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
		Модульна контрольна робота (МКР)	20
		Іспит	30

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру виконується модульна контрольна робота з дисципліни. Модульні контрольні роботи можуть оцінюватися в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)).

Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

“відмінно”	– 20 балів;
“добре”	– 16 балів;
“задовільно”	– 12 балів;
“незадовільно”	– 8 балів.
Неявка на МКР	– 0 балів.

Підсумковий контроль – Іспит.

Іспит може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач може оцінювати відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

“відмінно”	– 30 балів;
“добре”	– 23 бали;
“задовільно”	– 18 балів;
“незадовільно”	– 0 балів.

За рішенням кафедри відповідно до затверджених нею критеріїв відповідь студента на кожне питання іспиту може оцінюватися в багатобальній системі – **максимум 30 балів за весь іспит**.

Якщо аспірант на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”)); 18 – 30 балів – якщо оцінювання здійснюється в багатобальній системі), то такому аспіранту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою «задовільно», за шкалою ЄКТС – **Е**, а у відомості обліку успішності в графі «**Кількість балів за 100-бальною шкалою**» виставляється **60 балів**.

Підсумковий рейтинговий бал студента за вивчення навчальної дисципліни є сумою семестрового рейтингового бала й екзаменаційного рейтингового бала.

Підсумкова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал студента (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1.									
<i>Генеза структуралізму: витоки та засадничі принципи структуралістської теорії і методології</i>									
1.1.	<i>Історія структуралізму та його засадничі принципи</i>	14	2	2	10	16	2	2	12
1.2.	<i>Становлення теорії і методології структуралізму</i>	14	2	2	10	14	2		12
Змістовий модуль 2.									
Структуралістські підходи у соціальних і гуманітарних науках. Структуралізм у філології									
2.1.	<i>Структурна антропология К. Леві-Строса: об'єкт, предмет, міждисциплінарні зв'язки</i>	14	2	2	10	14	2		12
2.2.	<i>Антропология міфу, фольклору, літератури</i>	16	4	2	10	14	2		12
2.3.	<i>Структурна поетика та її резонанс у різних школах структуралізму</i>	16	4	2	10	12			12
2.4.	<i>Структуралізм у лінгвістиці. Французько-швейцарська школа структуралізму. Структурна лінгвістика Ф. де Соссюра і Е. Бенвеніста</i>	14	2	2	10	16	2	2	12

2.5.	<i>Структурна фонологія та її аспекти у працях Празького лінгвістичного гуртка та їх послідовників</i>	6	2		4	10			10
2.6.	<i>Копенгагенська школа структуралізму</i>	6	2		4	10			10
2.7.	<i>Лондонська школа структуралізму</i>	4	2		2	10			10
2.8.	<i>Американський структуралізм та генеративізм</i>	12	2		10	10			10
2.9.	<i>Постструктуралізм як сучасний тип знання. Текстоцентризм сучасних дискурсивних студій</i>	16	4	2	10	14	2		12
Змістовий модуль 3.									
Семиотика і теорія культурних трансферів									
3.1	<i>Когнітивна семиотика</i>	16	4	2	10	16	2	2	12
3.2	<i>Семиотичні моделі у перекладі</i>	16	4	2	10	12			12
3.3	<i>Семиозис різножанрових дискурсивних практик</i>	16	4	2	10	12			12
	Разом годин за модулем 1								
	Усього годин	180	40	20	120	180	14	6	160

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна:

1. Автономова Н. С. Структуралізм: “за” и “против”. Москва: Прогресс, 1975.
2. Автономова Н. С. Философские проблемы структурного анализа в гуманитарных науках. Москва, 1977.
3. Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Москва: Прогресс, 1989.
4. Барт Р. Введение в структурный анализ повествовательных текстов. Французская семиотика: От структуралізму к постструктуралізму / под ред. Г. К. Косикова. Москва: Прогресс, 2000.
5. Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры. Москва: Из-во им. Сабашниковых, 2003.
6. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. Москва: Искусство, 1979.
7. Березин Ф. История лингвистических учений. Москва, 1975.
8. Блумфильд Л. Язык. Москва, 1968.
9. Бодрийяр Ж. Прозрачность зла: Сб. эссе. Москва: Добросвет, 2000.
10. Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляція / Пер. з фр. К.: Видавництво С. Павличко “Основи”, 2004.
11. Валькман Ю. Р. Когнитивная семиотика в процессах образного мышления. Problems of Computer Intellectualization. National Academy of Science of Ukraine V. M. Glushkov Institute of Cybernetics, ІТЕА. Kyiv – Sofia, 2012.
12. Глісон Г. Введение в дескриптивную лингвистику. Москва, 2001. 470 с.
13. Греймас А.-Ж., Курте Ж. Семиотика. Объяснительный словарь теории языка. Семиотика / Ю. С. Степанов (ред.). Москва: Радуга, 1983.
14. Грецкий М. Н. Французский структуралізм. Москва, 1989.

15. Енциклопедія постмодернізму / Пер. з англ. Київ: Видавництво С. Павличко "Основи", 2003.
16. Зотов А. Ф. Современная западная философия. Москва: Высш. шк., 2001.
17. Ильин И. П. Постструктурализм, деконструктивизм, постмодернизм. Москва: Интрада, 1996.
18. Ильин И. П. Постструктурализм, деконструктивизм, постмодернизм. Москва: Интрада, 1996.
19. Історія філософії. Словник (За заг. ред. В. І. Ярошовця). Київ: Знання України, 2006.
20. Кочерган М. Загальне мовознавство. Київ, 1999. 288 с.
21. Леві-Строс К. Первісне мислення / Пер. з фр. Сергія Йосипенка. Київ: Український центр духовної культури, 2000.
22. Леві-Строс К. Структурна антропологія / Пер з фр. Зоя Борисюк. Київ: Основи, 2000.
23. Лотман Ю. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. Таллин: "Ээсти Раамат", 1973.
24. Лук'янець В. С., Кравченко О. М., Озадовська Л. В. Сучасний науковий дискурс: Оновлення методологічної культури. Київ: 2000.
25. Попович М. Кльод Леві-Строс: між структурою та мітом. *Критика*. 2008. №12 (134).
26. Серио П. Структура и целостность. Об интеллектуальных истоках структурализма в Центральной и Восточной Европе. 1920-1930-е г. г. Москва: Языки славянской культуры, 2001.
27. Соболев О. Майбутнє філософії: постмодерністський дискурс. *Генеза*. 1995. №1 (3).
28. Соссюр Фердінан де. Курс загальної лінгвістики / Пер. з фр. Андрій Корнійчук, Костянтин Тищенко. Київ: Основи, 1998.
29. Фуко М. Археологія знання / Пер. з фр. Київ: "Основи", 2003.
30. Хомський Н. Роздуми про мову / Пер. з англ. Кошового О. П. Львів: „Ініціатива”, 2000.
31. Benveniste E. Problèmes de linguistique générale. P.: Gallimard, 1966.

Додаткова:

32. Алефиренко Н.Ф. Язык, познание и культура: когнитивно-семиологическая синергетика слова. Волгоград: Перемена, 2006.
33. Бахтін М.М. Проблема тексту у лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 2001.
34. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. Москва: Добросвет, 2000.
35. Бодрийяр Ж. Система вещей / Пер. с фр. С. Зенкина. Москва: Рудомино, 1999.
36. Бодрийяр Ж. Символічний обмін і смерть. Львів: Кальварія, 2004.
37. Выготский Л. С. Проблема развития в структурной психологии. Собр. соч. в 2-х т. Т.1. Москва, 1982.
38. Делёз Ж., Гваттари Ф. Что такое философия / пер. с фр. и послесл. С. Н. Зенкина. Москва: Изд-во Ин-т экспериментальной социологии. Санкт-Петербург: Алтейя, 1998.
39. Еко У. Поетика відкритого твору. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 2001.
40. Лейбниц Г. В. Абсолютно первые истины. Соч. в 4-х т. Т.3. Москва, 1983.
41. Рікер П. Що таке текст. Пояснення і розуміння. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 2001.
42. Тищенко К. Про книгу «Ф. де Соссюр. Курс загальної лінгвістики» / Післямова до книги Соссюра Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Київ: Основи, 1998.
43. Ярошовець В. І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Київ: Знання України, 2004.
44. Barthes R. Introduction à l'analyse structurale des récits. *Communications*. 1966. № 8. P. 1–27.
45. Barthes R. S / Z / Roland Barthes. P.: Seuil, 1970.
46. Barthes R. Le Degré zéro de l'écriture. P.: Éditions du Seuil, 1972.
47. Beaudrillard J. Simulacres et simulation. P.: Galilée, 1981.

48. Fontanille J. Modes du sensible et syntaxe figurative. Nouveaux Actes Sémiotiques. PULIM, Limoges, 1999.
49. Genette G. Figures III. P.: Seuil, Points, 1972.
50. Greimas A.-J. Sémantique structurale. Recherche de méthode. P.: Larousse, 1966.
51. Greimas A.-J. Du sens. Essais sémiotiques. P.: Seuil, 1970.
52. Herman D. Regrounding Narratology: The Study of Narratively Organized System of Thinking. T. Kindt and H.-H. Muller. What is Narratology: Questions and Answers Regarding the Status of a Theory. Berlin: Walter de Gruyter, 2003.
53. Kristeva J. Le langage, cet inconnu (Une initiation à la linguistique). Julia Kristeva. P.: Seuil, 1981.
54. Peirce Ch. Collected Papers. Vol. I and II: Principles of Philosophy and Elements of Logic. Cambridge: Mass., 1960.
55. Todorov T. La notion de littérature et autres essais. P.: Seuil, 1987.

11. Додаткові ресурси *(за наявності)*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна *(за потреби)*